

Studijski program	MEDICINA				
Ciklus	INTEGRIRANI	Vrsta	SVEUČILIŠNI		
Smjer	-	Modul	-		
Godina studija	1.	Semestar	II.		
Naziv predmeta	ANATOMIJA	Kod predmeta	MFM203		
ECTS	21	Status	OBVEZNI		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		60	90	65	0
Nastavnici	dr.sc. Katarina Vukojević, prof.	10	0	8	0
	dr. sc. Dragica Bobinac, prof.	10	0	8	0
	dr. sc. Ana Marušić, prof.	2	0	5	0
	dr. sc. Josip Mišković, izv. prof.	10	0	10	0
	dr. sc. Pejana Rastović, doc.	10	0	8	0
	dr. sc. Josip Lesko, doc.	8	0	10	0
	dr. sc. Ana Čarić, doc.	6	0	2	0
	dr. sc. Azer Rizikal, doc.	4	0	6	0
	Zdenka Zovko, viši ass.	0	10	8	0
	Ilija Perutina, ass.	0	20	0	0
	Mirko Maglica, ass.	0	20	0	0
	Nikša Janjoš, ass.	0	20	0	0
Vilma Cikojević, ass.	0	20	0	0	
Ciljevi predmeta	<p>Ciljevi predmeta su:</p> <p>Postići kod studenata poznavanje građe čovjekovog tijela.</p> <p>Omogućiti studentima usvajanje znanja o građi ljudskoga tijela kroz sustavnu i topografsku anatomiju te ih na taj način osposobiti za razumijevanje normalne i patološke morfologije čovjeka, odnosa između površinskih oblika i dubljih struktura kao i međuodnos tih struktura kao okvira odvijanja životnih procesa. Klinička važnost pojedinih regija i snalaženje u prostornoj orijentaciji unutar čovjekova tijela.</p> <p>Detaljno savladati sustavnu, funkcionalnu i topografsku anatomiju svih regija, te funkcionalnu anatomiju lokomotornog sustava, kardiovaskularnog, dišnog, probavnog, mokraćnog i spolnog sustava te perifernog živčanog sustava uključujući i osnove organizacije glavnih motornih i osjetnih sustava.</p> <p>Sustavna anatomija: obilježja organa, njihova opskrba krvlju i inervacija. Prema ovom pristupu organi su grupirani prema zajedničkoj funkciji. Naglasak je na općim anatomskim principima važnim za razumijevanje građe i funkcije ljudskog tijela.</p> <p>Topografska anatomija: obilježja organa s obzirom na njihov smještaj i međuodnos s okolnim strukturama (položaj u tijelu). Svi organi pripadaju nekom tjelesnom sustavu i određenoj anatomskoj regiji.</p>				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja (IU) Student:			Kod ishoda učenja predmeta	Kod IU na razini studijskoga programa
	Objašnjava koncepte anatomske terminologije			IU- MFM203-1	IU-M2 IU-M21
	Opisuje sličnosti i razlikuje posebnosti građe pojedinih organa svake od temeljnih strukturnih skupina: a) somatske strukture (koža, fascije, kosti, spojevi/zglobovi, mišići..), b) visceralne strukture (solidni i šuplji organi), c) opskrbe i kontrolne strukture (žilni i živčani sustavi)			IU- MFM203-2	IU-M2
	Opisuje podjelu ljudskog tijela u regije (odijeljene „anatomskim granicama“), opisuje sadržaj regija i povezuje anatomske strukture (tkiva i organe) s obzirom na zajedničke funkcionalne osobitosti u (organske) sustave			IU- MFM203-3	IU-M2
	Primjenjuje temeljna znanja iz anatomije na konkretne kliničke situacije			IU- MFM203-4	IU-M1 IU-M8
	Pokazuje projekcije klinički relevantnih anatomskih struktura na normalnom, živom tijelu i povezuje osobitosti građe s funkcijom pojedinih anatomskih struktura (za važne kretnje, aktivnosti,			IU- MFM203-5	IU-M1

	reflekse...)		
	Uspoređuje prikaze anatomskih struktura različitim radiološkim metodama	IU- MFM203-6	IU-M2 IU-M8
	Objašnjava prikaze anatomskih struktura na presjecima tijela u raznim visinama i smjerovima	IU- MFM203-7	IU-M1
	Opisuje i imenuje dijelove izoliranih i/ili seciranih organa tijela.	IU- MFM203-8	IU-M1
Preuvjeti za upis predmeta	Sukladno pravilniku o integriranom studiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru.		
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus	Tema	
	I.	CJELINA 1: KOSTI I ZGLOBOVI TRUPA Predavanje 1: Uvod u anatomiju, principi osteologije i sindezmiologije Seminar 1: Kralježnica, rebra i prsna kost Vježbe 1: Kost i zglobovi trupa	
	II.	CJELINA 2: KOSTI I ZGLOBOVI GORNJEG UDA – RAME I RAMENI OBRUČ Seminar 2: Kost ramenog obruča i rameni zglob Vježbe 2: Kost i zglobovi ramenog obruča i nadlaktice	
	III.	CJELINA 3: RADIOLOŠKA ANATOMIJA Predavanje 2: Radiološka anatomija Vježbe 3: Orijentacijske točke na tijelu, radiološka anatomija kostiju trupa i ramenog obruča	
	IV.	CJELINA 4: KOSTI I ZGLOBOVI GORNJEG UDA – PODLAKTICA I ŠAKA Seminar 3: Lakatni zglob i zglobovi šake Vježbe 4: Kost i zglobovi podlaktice i šake	
	V.	CJELINA 5: KOSTI I ZGLOBOVI DONJEG UDA – ZDJELICA I KUK Seminar 4: Zdjelica i zglob kuka Vježbe 5: Kost i zglobovi zdjelice i natkoljenice	
	VI.	CJELINA 6: KOSTI I ZGLOBOVI DONJEG UDA – KOLJENO I STOPALO Seminar 5: Koljeni zglob i stopalo Vježbe 6: Kost i zglobovi potkoljenice i stopala	
	VII.	CJELINA 7: NEUROKRANIJ Predavanje 3: Lubanja u cjelini Seminar 6: Orijentacijske točke na lubanji, zglobovi i šavovi lubanje Vježbe 7: Kost neurokranija.	
	VIII.	CJELINA 8: VISCEROKRANIJ Seminar 7: Viscerokranij Vježbe 8: Kost i topografija viscerokranija	
	IX.	CJELINA 9: TEMELJNA PODJELA ŽIVČANOG SUSTAVA Predavanje 4: Podjela središnjeg živčanog sustava Seminar 8: Veliki i mali mozak Vježbe 9: Morfološke osnove organizacije živčanog sustava	
	X.	CJELINA 10: KRALJEŽNIČNA MOŽDINA I SPINALNI ŽIVCI Predavanje 5: Kralježnička moždina i spinalni živci Seminar 9: Autonomni i somatski živčani sustav Vježbe 10: Spinalni živci i somatski pleksusi, građa i organizacija	
	XI.	CJELINA 11: BAZA MOZGA I KRANIJALNI ŽIVCI Predavanje 6: Baza mozga Seminar 10: Organizacija kranijalnih živaca Vježbe 11: Izlazišta kranijalnih živaca na bazi mozga i na bazi lubanje, ustroj jezgara kranijalnih živaca	
	XII.	CJELINA 12: VENTRIKULARNI SUSTAV I KRVNE ŽILE Predavanje 7: Krvne žile mozga i kralježničke moždine Seminar 11: Posebnosti cirkulacije u središnjem živčanom sustavu Vježbe 12: Venski sinusi, krvne žile mozga, kralježničke moždine i moždanih ovojnica, ventrikularni sustav SŽS-a	
XIII.	CJELINA 13: REGIO PAROTIDEOMASSETERICA ET REGIO BUCCALIS Predavanje 8: Regio parotideomasseterica et buccalis Seminar 12: Regio parotideomasseterica et buccalis		

	Vježbe 13: Regio parotideomasseterica et regio buccalis– sekcija
XIV.	CJELINA 14: EPICRANIUM ET REGIO TEMPORALIS Predavanje 9: Epicranium et regio temporalis Seminar 13: Auris Vježbe 14: Regio temporalis et auricularis – sekcija
XV.	CJELINA 15: REGIO ORBITALIS Predavanje 10: Regio orbitalis Seminar 14: Orbita et oculus Vježbe 15: Regio orbitalis – sekcija
XVI.	CJELINA 16: REGIO NASALIS, FOSSA INFRATEMPORALIS ET PTERYGOPALATINA Predavanje 11: Regio nasalis Seminar 15: Nos i paranazalni sinusi. Fossa infratemporalis et pterygopalatina Vježbe 16: Facies, fossa pterygopalatina et fossa infratemporalis-sekcija
XVII.	CJELINA 17: REGIO ORALIS ET MENTALIS. TRIGONUM SUBMANDIBULARE Predavanje 12: Cavum oris et trigonum submandibulare Seminar 16: Usna šupljina Vježbe 17: Trigonum submandibulare – sekcija
XVIII.	CJELINA 18: TRIGONUM CAROTICUM Predavanje 13: Trigonum caroticum Seminar 17: Pharynx Vježbe 18: Trigonum caroticum et pharynx – sekcija
XIX.	CJELINA 19: TRIGONUM MUSCULARE ET FOSSA JUGULARIS Predavanje 14: Trigonum musculare Seminar 18: Larynx Vježbe 19: Trigonum musculare et fossa jugularis
XX.	CJELINA 20: REGIO CERVICALIS LATERALIS Predavanje 15: Regio cervicalis lateralis Seminar 19: Regio cervicalis lateralis Vježbe 20: Regio cervicalis lateralis – sekcija
XXI.	CJELINA 21: REGIO PECTORALIS ET FOSSA AXILLARIS Predavanje 16: Regio pectoralis et fossa axillaris Seminar 20: Mišići ramenog obruča i pazušna jama Vježbe 21: Sekcija pazušne jame
XXII.	CJELINA 22: TOPOGRAFSKA ANATOMIJA NADLAKTICE Predavanje 17: Topografska anatomija nadlaktice Seminar 21: Mišići nadlaktice i lakatna jama Vježbe 22: Sekcija nadlaktice i lakatne jame
XXIII.	CJELINA 23: TOPOGRAFSKA ANATOMIJA PODLAKTICE I ŠAKE Predavanje 18: Topografska anatomija podlaktice i šake Seminar 22: Mišići podlaktice i karpalni kanal Vježbe 23: Sekcija podlaktice i šake
XXIV.	CJELINA 24: TOPOGRAFSKA ANATOMIJA PRSNOG KOŠA Predavanje 19: Medijastinum (sredoprsje) Seminar 23: Pluća i bronhi Vježbe 24: Sekcija prsnog koša
XXV.	CJELINA 25: TEMELJI ANGIOLOGIJE I SRCE Predavanje 20: Temelji cirkulacijskog sustava, srce i optok krvi Seminar 24: Srce Vježbe 25: Srce i krvne žile malog i velikog krvotoka
XXVI.	CJELINA 26: PREDNJI TRBUŠNI ZID I INGVINALNI KANAL Predavanje 21: Prednji trbušni zid i ingvinalni (preponski) kanal Seminar 25: Projekcije trbušnih organa na trbušnu stjenku Vježbe 26: Sekcija trbušne stjenke i ingvinalnog kanala
XXVII.	CJELINA 27: PERITONEJ I MEZENTERIJ

		Predavanje 22: Peritoneum (peritonej, potrbušnica) i mesenterium (mezenterij) Seminar 26: Prostori u trbušnoj šupljini Vježbe 27: Sekcija trbuha						
	XXVIII.	CJELINA 28: TEMELJI SPLANHNOLOGIJE Predavanje 23: Temelji splahnologije Vježbe 28: Položaj i građa organa						
	XXIX.	CJELINA 29: TOPOGRAFSKA ANATOMIJA TRBUŠNE ŠUPLJINE Predavanje 24: Topografska anatomija želuca, dvanaesnika, tankog i debelog crijeva Seminar 27: Organi trbušne šupljine Vježbe 29: Sekcija želuca, dvanaesnika, tankog i debelog crijeva						
	XXX.	CJELINA 30: TOPOGRAFSKA ANATOMIJA LEĐA Predavanje 25: Topografska anatomija leđa Seminar 28: Mišići leđa Vježbe 30: Sekcija mišića leđa						
	XXXI.	CJELINA 31: TOPOGRAFSKA ANATOMIJA RETROPERITONEUMA Predavanje 26: Topografska anatomija retroperitoneuma Seminar 29: Bubrež i ureteri Vježbe 31: Sekcija retroperitoneuma						
	XXXII.	CJELINA 32: TOPOGRAFSKA ANATOMIJA MALE ZDJELICE ŽENE Predavanje 27: Topografska anatomija male zdjelice žene Seminar 30: Ženski spolni organi Vježbe 32: Demonstracija preparata ženskih spolnih organa						
	XXXIII.	CJELINA 33: TOPOGRAFSKA ANATOMIJA MALE ZDJELICE MUŠKARCA Predavanje 28: Topografska anatomija male zdjelice muškarca Seminar 31: Muški spolni organi Vježbe 33: Demonstracija preparata muških spolnih organa						
	XXXIV.	CJELINA 34: TOPOGRAFSKA ANATOMIJA NATKOLJENICE Predavanje 29: Topografska anatomija natkoljenice Seminar 32: Mišići stražnjice i natkoljenice Vježbe 34: Sekcija stražnjice i natkoljenice						
	XXXV.	CJELINA 35: TOPOGRAFSKA ANATOMIJA POTKOLJENICE I STOPALA Predavanje 30: Topografska anatomija potkoljenice i stopala Seminar 33: Mišići potkoljenice i stopala Vježbe 35: Sekcija potkoljenice i stopala						
	XXXVI.	Vježbe 36: Pred ispitne vježbe : glava i vrat						
	XXXVII.	Vježbe 37: Pred ispitne vježbe: Gornji i donji udovi						
	XXXVIII.	Vježbe 38: Pred ispitne vježbe: trup						
Jezik	Hrvatski jezik							
E-učenje	Nastava se izvodi uživo. U slučaju potrebe, online nastava putem platforme za e-učenje (Google Meet) je moguća sukladno odluci ustrojbene jedinice, do maksimalno 20% nastave.							
Metode poučavanja	Predavačke, interaktivne i aktivno-iskustvene							
Oblici provjere znanja (označiti - Bold)								
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita			
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični	
Alokacija bodova i udjela u ocjeni								
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni			
Pohađanje nastave			215	7,17				
Predrok/parcijalni pisani ispiti (A1 + A2)		IU- MFM203-1 IU- MFM203-2 IU- MFM203-3 IU- MFM203-4	205	6,83	50%			
Praktični ispit		IU- MFM203-5 IU- MFM203-7	60	2	20%			

	IU- MFM203-8											
Završni usmeni ispit	IU- MFM203-2 IU- MFM203-3 IU- MFM203-4 IU- MFM203-5 IU- MFM203-6 IU- MFM203-7 IU- MFM203-8	150	5	30%								
Ukupno		630	21	100%								
Način izračuna konačne ocjene												
Završna ocjena se računa na temelju pondera. Pismeni ispit nosi 50% ocjene, praktični ispit nosi 20% ocjene, a usmeni ispit nosi 30% ocjene. Detaljan opis naveden je u dodatnim informacijama o predmetu.												
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela				
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.	
Obvezna	Ana Marušić, Ivica Grković i Jelena Krmpotić Nemanić. Anatomija čovjeka. 4. korigirano izdanje. Medicinska naklada Zagreb 2025.		x	x					x			
	Sobotta. Atlas anatomije čovjeka. Svezak 1, 2 i 3,. Jastrebarsko: Naklada Slap; 2013.		x	x								atlas
Dopunska	Netter, F.H. Atlas of human anatomy, ICON Learning Systems. 3rd Bk&Cdr edition. Teterboro, NJ; 2003		x		x							atlas
Dodatne informacije o predmetu:												
<p>Nastava iz anatomije sadrži 215 sati i sluša se tijekom 12 tjedana. Tu je uključeno i vrijeme za spremanje dva parcijalna ispita, te prvi ispitni rok.</p> <p>Ispit iz anatomije se sastoji od tri dijela: pismeni, praktični i usmeni.</p> <p>Za vrijeme nastave održat će se dva parcijalna pismena ispita.</p> <p>Prvi parcijalni ispit se sastoji od 70 test-pitanja, a drugi parcijalni ispit se sastoji od 80 test-pitanja s višestrukim odgovorom. Svako točno pitanje donosi po jedan bod.</p> <p>Također, za vrijeme nastave provoditi će se kontinuirana provjera znanja, studenti će svaki dan raditi kvizove. Kvizovi se ne ocjenjuju (evidentira se samo prolaz/pad), a ovisno od uspjeha student može dobiti do pet dodatnih bodova na pojedinom parcijalnom ispitu koji se zbrajaju sa točnim odgovorima (dodatni bodovi ne vrijede na ispitnim rokovima, samo na parcijalnim ispitima tijekom nastave).</p> <p>Na osnovi ukupnog broja bodova (točni odgovori iz parcijalnih ispita + dodatni bodovi), pismeni ispit se ocjenjuje na sljedeći način:</p> <p>Pismeni ispit ocjenjuje se na sljedeći način: manje od 60% točnih odgovora = nedovoljan (1) od 60% do 70% = dovoljan (2) od 71% do 80% = dobar (3) od 81% do 90% = vrlo dobar (4) od 91% do 100% = izvrstan (5)</p> <p>Jednom položen parcijalni ispit vrijedi cijelu akademsku godinu i taj dio gradiva se neće morati ponovno pismeno polagati. Nakon položenog pismenog dijela slijedi praktični ispit.</p> <p>Na praktičnom ispitu bit će označeno 25 anatomske strukture na preparatima. U obzir mogu doći sve vrste preparata – humani plastificirani, plastični modeli kao i tijela darovatelja. Za prolaz na praktičnom dijelu student mora pravilno imenovati i napisati najmanje 18 označenih struktura.</p> <p>Manje od 18 bodova = nedovoljan 1 18-19 bodova = dovoljan 2 20-21 bod = dobar 3</p>												

22-23 boda = vrlo dobar 4

24-25 bodova = izvrstan 5

Jednom položen praktični ispit vrijedi cijelu akademsku godinu.

Nakon položenog praktičnog ispita, slijedi usmeni dio.

Na usmenom ispitu student izvlači 7 kartica s pitanjima koja su podijeljena u isto toliko kategorija. Student treba usmeno pokazati osnovno znanje iz svih dijelova gradiva koje je izvukao da bi se njegov odgovor smatrao zadovoljavajućim.

Završna ocjena se računa na temelju pondera. Pismeni ispit nosi 50% ocjene, praktični ispit nosi 20% ocjene, a usmeni ispit nosi 30% ocjene.

Na ispitnim rokovima studenti su obavezni najprije položiti dijelove koje nisu položili na parcijalnim ispitima. Nakon položenog kompletnog pismenog ispita, student pristupa praktičnom, a nakon položenog praktičnog ispita pristupa usmenom dijelu ispita.